A TANTÁRGY ADATLAPJA
Jogi pszichológia
2026–2027-es egyetemi tanév

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Pszichológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Pszichológia magyar nyelven / Pszichológus Képesítési kód: L060080010
1.7. Képzési forma	Távoktatás (ID)

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Jogi pszichológia			A tantárgy kódja	PLX00052
2.2. Az előadásokat tartó oktató – Tantárgyfelelős	Dr. Rusu Dan Octavian, egyetemi adjunktus				
2.3. A szemináriumi / gyakorlati tevékenységért felelős oktató – Tutor	Dr. Rusu Dan Octavian, egyetemi adjunktus				
2.4. Évfolyam	III	2.5. Félév	5	2.6. Értékelés	C – kollokvium
2.7. A tantárgy jellege	Választható (DOp)			2.8. A tantárgy típusa	Szaktárgy (DS)

3. Teljes becsült idő (féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám (nappali megfelelő)	4	3.2. Előadás	2	3.3. Szeminárium / gyakorlat	2
3.4. Tantervi óraszám félévenként	56	3.5.2. AI	28	3.6. Szeminárium / AT + TC + AA	8 AT + 20 TC
3.5.1. Kiegészítő SI = 19 h					
Tananyag és szakirodalom tanulmányozása					4
Kiegészítő dokumentálódás					3
Feladatok / portfólió előkészítése					8
Egyéni konzultáció					1
Értékelés					2
Egyéb tevékenység					1
3.7. SI és AI összesen					47
3.8. A félév teljes óraszáma					75
3.9. ECTS-kreditek					3
AI 28 + AT 8 + TC 20 + AA 0 + kiegészítő SI 19 = 75 óra. AI + SI = 47 óra. A 20 TC óra külön szerepel, az SI-ben nem számítjuk kétszer; az SI megoszlása: 4 + 3 + 8 + 1 + 2 + 1 óra.					

4. Előfeltételek

4.1. Tantervi	Ajánlott előismeretek: kognitív, szociál- és fejlődéspszichológia, a pszichológiai mérés alapjai. Nincs további adminisztratív előfeltétel.
4.2. Kompetenciabeli	Kritikus szakirodalom-olvasás, szakszerű hivatkozás és az egyetemi tanulási platform használata. Alapszintű megfigyelési és kommunikációs készség.

5. Feltételek

5.1. Előadás / önálló tanulás	Tananyag az egyetemi platformon, szakirodalmi hozzáférés és audiovizuális eszközök. Az oktatás nyelve magyar; román és angol szakirodalom is szerepel.
5.2. Szeminárium / vezetett tevékenység	Fiktív vagy anonimizált esetek; azonosítható adatok nem kerülhetnek dolgozatba vagy nyilvános AI-eszközbe. Védett tesztek csak engedéllyel, oktatási célból és irányítással használhatók. A hallgatók nem végeznek valódi szakértői vizsgálatot.

6.1. A tantárgy által fejlesztett programszintű kompetenciák

Szakmai kompetenciák	
Kód	Kompetencia
CP1	A pszichológia alapfogalmainak szakszerű használata
CP3	A pszichológiai problémahelyzetek és lehetséges megoldásaik kritikai értékelése
CP4	Az egyén, a csoport és a szervezet pszichológiai értékelése
Transzverzális kompetenciák	
Kód	Kompetencia
CT1	Szakmai feladatok ellátása a szakma sajátos etikai elveinek megfelelően
CT3	A továbbképzési szükségletek önértékelése a szakmai kompetenciák társadalmi változásokhoz való igazítása érdekében

6.2. A tanulmányi programra jellemző tanulási eredmények

Kód	**Ismeret és megértés**	**Specifikus tudományos készségek**
CP1	1.5. Ismeri és megfelelően használja a motiváció, érzelem, személyiség, intelligencia és társas kapcsolatok fogalmait.	1.2. Azonosítja az információfeldolgozás pszichés folyamatait, és megfelelően alkalmazza ezeket.
CP3	3.1. Szakszerűen értékeli és elemzi az emberi viselkedést társas kontextusban.	3.2. Kritikai gondolkodással, elméleti fogalmak és empirikus adatok felhasználásával old meg problémákat.
CP4	4.3. Helyesen elemzi és alkalmazza a pszichológiai mérőeszközök pszichometriai jellemzőit.	4.5. Alapkészségeket gyakorol a klinikai pszichológiai értékelésben.
CT1	1.1. Ismeri a szakma gyakorlásának sajátos etikai elveit és normáit.	1.2. Alkalmazza az etikai normákat a pszichológiai értékelés során.
CT3	3.3. Tudományosan megalapozott forrásokból származó információkat azonosít és használ.	3.1. Folyamatosan értékeli továbbképzési szükségleteit szakmai kompetenciái fejlesztéséhez.

7. Tantárgyspecifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés
K1. Elkülöníti a pszichológus, a szakértő és az igazságügyi szervek szerepét; ismerteti az alapképzés határait (CP1, CT1).
K2. Elmagyarázza az emlékezet, a szuggesztibilitás, az interjú és a felismerési hibák kapcsolatát; megkülönbözteti a hipotézist az adatokkal alátámasztott következtetéstől (CP1, CP3).
K3. Összehasonlítja a kockázatbecslést, a szimuláció értékelését és a poligráfos vizsgálatot, megnevezve az érvényességi korlátokat és hibalehetőségeket (CP3, CP4).
K4. Ismerteti az áldozati sérülékenység, a gyermekvédelem és az igazságügyi értékelés etikai követelményeit (CP1, CT1).
Specifikus tudományos készségek
A1. Nyitott kérdésekre épülő, kényszermentes interjútervet készít és alkalmaz szimulációban (CP3, CP4).
A2. Fiktív esetet és legalább három tudományos forrást elemez; alternatív hipotéziseket és korlátokat tartalmazó, érvekkel alátámasztott jegyzetet készít (CP3, CP4, CT3).
A3. Bemutatja és megvédi oktatási célú következtetéseit; anonimizálja az anyagot, feltünteti az AI használatát és kompetenciája határait (CT1, CT3).

8. A tantárgy tartalma

8.1. Önálló tanulás (AI) és egyéni tanulmányok (SI)	**Oktatási és tanulási módszerek**	**Órák és ütemezés**
1. A jogi pszichológia területe; szakmai szerepek és határok; a romániai jogi környezet.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 1
2. Az antiszociális viselkedés magyarázatai; fejlődés, tanulás és társas kontextus; a determinizmus kerülése.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 2
3. Személyiség, pszichopatológia és bűnelkövetés; a diagnosztikus következtetés korlátai.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 3
4. Pszichológiai értékelés igazságügyi környezetben; több adatforrás, érvényesség és alternatív hipotézisek.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 4
5. A szemtanú emlékezete; stressz, szuggesztibilitás és személyfelismerés.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 5
6. Kényszermentes tényfeltáró interjú; bizalmi kapcsolat, nyitott kérdések és a Méndez-alapelvek.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 6
7. Gyermekek és sérülékeny személyek meghallgatása; nyelvi alkalmazkodás és védelem.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 7
8. Hamis beismerések; helyzeti nyomás és az információ szennyeződésének megelőzése.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 8
9. Szimuláció, disszimuláció és hazugságfelismerés; a nonverbális jelek és a poligráf korlátai.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 9
10. Az erőszak és a visszaesés kockázatának értékelése; védőfaktorok, bizonytalanság és méltányosság.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 10
11. Viktimológia, trauma és személyközi erőszak; traumatudatos megközelítés.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 11
12. Családjogi viták és a gyermek legfőbb érdeke; pártatlanság és elkülönülő szerepek.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 12
13. Büntetés-végrehajtási pszichológia és megelőzés; bizonyítékalapú beavatkozás, reintegráció és egészség.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 13
14. Oktatási célú jelentés; torzítások, a profilalkotás korlátai, digitális bizonyítékok és AI; esetintegráció.	Irányított olvasás; önellenőrzés	2 h; hét 14

Kötelező olvasmányok: Bartol és Bartol (2025) könyvének a platformon kijelölt fejezetei vagy részletei, a Méndez-alapelvek (2021), valamint az etikai kódex (2018, hatályos változat). A további művek az elmélyülést és a projekteket támogatják; nem követelmény valamennyi kötet teljes elolvasása.

Olvasási útmutató: 1–4. témák — APA (2013), Bartol és Bartol (2025); 5–8. témák — Loftus (2005), Wixted és Wells (2017), Kassin et al. (2010), Kelly és Redlich (2026); 9–10. témák — Vrij et al. (2019), National Research Council (2003), Ogonah et al. (2023); 11–14. témák — Brewin et al. (2025), APA (2025), Lipsey és Cullen (2007), Dumas et al. (2025).

Előadáshoz / önálló tanuláshoz (AI) kapcsolódó szakirodalom — APA 7
American Psychological Association (2013). Specialty guidelines for forensic psychology. *American Psychologist, 68*(1), 7–19. https://doi.org/10.1037/a0029889
American Psychological Association (2025). *Professional practice guidelines for psychologists in the assessment of psychological trauma in adults*. https://www.apa.org/about/policy/guidelines-psychological-trauma-adults.pdf
Association for the Prevention of Torture, Anti-Torture Initiative, & Norwegian Centre for Human Rights (2021). *Principles on effective interviewing for investigations and information gathering*. https://interviewingprinciples.com/

Előadáshoz / önálló tanuláshoz (AI) kapcsolódó szakirodalom — APA 7
Bartol, C. R., & Bartol, A. M. (2025). *Introduction to forensic psychology: Research and application* (7th ed.). SAGE.
Brewin, C. R., Atwoli, L., Bisson, J. I., Galea, S., Koenen, K., & Lewis-Fernández, R. (2025). Post-traumatic stress disorder: Evolving conceptualization and evidence, and future research directions. *World Psychiatry, 24*(1), 52–80. https://doi.org/10.1002/wps.21269
Colegiul Psihologilor din România (2018). *Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică*. https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/211126
Dumas, D., Greiff, S., & Wetzel, E. (2025). Ten guidelines for scoring psychological assessments using artificial intelligence. *European Journal of Psychological Assessment, 41*(3), 169–173. https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000904
Gudjonsson, G. H. (2018). *The psychology of false confessions: Forty years of science and practice*. Wiley. https://doi.org/10.1002/9781119315636
Kassin, S. M., Drizin, S. A., Grisso, T., Gudjonsson, G. H., Leo, R. A., & Redlich, A. D. (2010). Police-induced confessions: Risk factors and recommendations. *Law and Human Behavior, 34*(1), 3–38. https://doi.org/10.1007/s10979-009-9188-6
Kelly, C. E., & Redlich, A. D. (2026). The changing landscape of police interviewing and interrogation. *Annual Review of Criminology, 9*, 261–282. https://doi.org/10.1146/annurev-criminol-032924-124727
Lipsey, M. W., & Cullen, F. T. (2007). The effectiveness of correctional rehabilitation: A review of systematic reviews. *Annual Review of Law and Social Science, 3*, 297–320. https://doi.org/10.1146/annurev.lawsocsci.3.081806.112833
Loftus, E. F. (2005). Planting misinformation in the human mind: A 30-year investigation of the malleability of memory. *Learning & Memory, 12*(4), 361–366. https://doi.org/10.1101/lm.94705
National Research Council (2003). *The polygraph and lie detection*. National Academies Press. https://doi.org/10.17226/10420
Ogonah, M. G. T., Seyedsalehi, A., Whiting, D., & Fazel, S. (2023). Violence risk assessment instruments in forensic psychiatric populations: A systematic review and meta-analysis. *The Lancet Psychiatry, 10*(10), 780–789. https://doi.org/10.1016/s2215-0366(23)00256-0
Vrij, A., Hartwig, M., & Granhag, P. A. (2019). Reading lies: Nonverbal communication and deception. *Annual Review of Psychology, 70*, 295–317. https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010418-103135

Előadáshoz / önálló tanuláshoz (AI) kapcsolódó szakirodalom — APA 7
Wixted, J. T., & Wells, G. L. (2017). The relationship between eyewitness confidence and identification accuracy: A new synthesis. *Psychological Science in the Public Interest, 18*(1), 10–65. https://doi.org/10.1177/1529100616686966

8.2. Tutori tevékenységek (AT)	**Oktatási és tanulási módszerek**	**Órák és ütemezés**
AT1. Szerepek, etika és értékelési terv; esetmegbeszélés (1–4. témák).	Esetelemzés; szimuláció; visszajelzés	2 h; találkozó 1
AT2. Emlékezet és interjú; szimuláció és kérdéselemzés (5–8. témák).	Esetelemzés; szimuláció; visszajelzés	2 h; találkozó 1
AT3. Szimuláció, kockázat, trauma és családjogi viták; kritikai elemzés (9–12. témák).	Esetelemzés; szimuláció; visszajelzés	2 h; találkozó 2
AT4. Jelentés, megelőzés és projektbemutató (13–14. témák).	Esetelemzés; szimuláció; visszajelzés	2 h; találkozó 2

8.3. Ellenőrző feladatok (TC)	**Oktatási és tanulási módszerek**	**Órák és ütemezés**
TC1. Fiktív interjú kritikai elemzése, 800–1000 szó, legalább két forrás.	Esetelemzés; szimuláció; visszajelzés	10 óra; 7. hét
TC2. Fiktív esettanulmány, 1200–1500 szó, legalább három forrás, alternatív hipotézisek, korlátok és APA 7 hivatkozások.	Esetelemzés; szimuláció; visszajelzés	10 óra; 13. hét

8.4. Vezetett tevékenységek (AA) — AA = 0 óra. Az alkalmazások az AT és TC keretében valósulnak meg.

Útmutató az alkalmazásokhoz: interjú és emlékezet — Memon et al. (2010), Lamb et al. (2007), Wells et al. (2020), Catlin et al. (2024); kritikai elemzés és jelentés — Dror (2020), Vredeveldt et al. (2024), Vrij et al. (2019); kockázat, trauma és család — Fazel et al. (2012), Ogonah et al. (2023), Brewin (2025), Zumbach et al. (2022), APA (2022).

Szemináriumi / tutori tevékenységek és ellenőrző feladatok szakirodalma — APA 7
American Psychological Association (2013). Specialty guidelines for forensic psychology. *American Psychologist, 68*(1), 7–19. https://doi.org/10.1037/a0029889
American Psychological Association (2022). *Guidelines for child custody evaluations in family law proceedings*. https://www.apa.org/about/policy/child-custody-evaluations.pdf
Association for the Prevention of Torture (2026). *Shifting mindsets, transforming practice: An implementation guide for the Méndez Principles*. https://www.apt.ch/our-prioritiesdignity-and-fairness-criminal-justice-system/principles-effective-interviewing
Brewin, C. R. (2025). Key concepts, methods, findings, and questions about traumatic memories. *Journal of Traumatic Stress, 38*(5), 771–780. https://doi.org/10.1002/jts.23164
Catlin, M., Wilson, D. B., Redlich, A. D., Bettens, T., Meissner, C. A., Bhatt, S., & Brandon, S. E. (2024). Interview and interrogation methods and their effects on true and false confessions: A systematic review update and extension. *Campbell Systematic Reviews, 20*(4), Article e1441. https://doi.org/10.1002/cl2.1441

Szemináriumi / tutori tevékenységek és ellenőrző feladatok szakirodalma — APA 7

Dror, I. E. (2020). Cognitive and human factors in expert decision making: Six fallacies and the eight sources of bias. *Analytical Chemistry, 92*(12), 7998–8004. https://doi.org/10.1021/acs.analchem.0c00704

Fazel, S., Singh, J. P., Doll, H., & Grann, M. (2012). Use of risk assessment instruments to predict violence and antisocial behaviour in 73 samples involving 24 827 people: Systematic review and meta-analysis. *BMJ, 345*, Article e4692. https://doi.org/10.1136/bmj.e4692

Lamb, M. E., Orbach, Y., Hershkowitz, I., Esplin, P. W., & Horowitz, D. (2007). A structured forensic interview protocol improves the quality and informativeness of investigative interviews with children: A review of research using the NICHD Investigative Interview Protocol. *Child Abuse & Neglect, 31*(11–12), 1201–1231. https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2007.03.021

Memon, A., Meissner, C. A., & Fraser, J. (2010). The cognitive interview: A meta-analytic review and study space analysis of the past 25 years. *Psychology, Public Policy, and Law, 16*(4), 340–372. https://doi.org/10.1037/a0020518

Ogonah, M. G. T., Seyedsalehi, A., Whiting, D., & Fazel, S. (2023). Violence risk assessment instruments in forensic psychiatric populations: A systematic review and meta-analysis. *The Lancet Psychiatry, 10*(10), 780–789. https://doi.org/10.1016/s2215-0366(23)00256-0

Vredeveldt, A., van Rosmalen, E. A. J., van Koppen, P. J., Dror, I. E., & Otgaar, H. (2024). Legal psychologists as experts: Guidelines for minimizing bias. *Psychology, Crime & Law, 30*(7), 705–729. https://doi.org/10.1080/1068316x.2022.2114476

Vrij, A., Hartwig, M., & Granhag, P. A. (2019). Reading lies: Nonverbal communication and deception. *Annual Review of Psychology, 70*, 295–317. https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010418-103135

Wells, G. L., Kovera, M. B., Douglass, A. B., Brewer, N., Meissner, C. A., & Wixted, J. T. (2020). Policy and procedure recommendations for the collection and preservation of eyewitness identification evidence. *Law and Human Behavior, 44*(1), 3–36. https://doi.org/10.1037/lhb0000359

Zumbach, J., Brubacher, S. P., Davis, F., de Ruiter, C., Ireland, J. L., McNamara, K., October, M., Saini, M., Volbert, R., & Laajasalo, T. (2022). International perspective on guidelines and policies for child custody and child maltreatment risk evaluations: A preliminary comparative analysis across selected countries in Europe and North America. *Frontiers in Psychology, 13*, Article 900058. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.900058

9. Értékelés

Tevékenység	9.1. Értékelési szempontok	9.2. Értékelési módszerek	9.3. Arány
9.4. AI / SI	K1–K4: megértés és kritikai elemzés	Egyéni szóbeli-gyakorlati kollokvium személyes jelenléttel, a vizsgaidőszakban, a kari ütemezés szerint	60%
9.5. TC1	A1: megfelelő kérdések, hibák és indoklás	Interjúelemzés; tutori visszajelzés	20%
9.5. TC2	A2–A3: hipotézisek, források, etika és korlátok	Esettanulmány és rövid egyéni bemutató	20%
9.6. A teljesítés minimumkövetelményei			
A végső jegy csak legalább 5,00-ös kollokviumi jegy, valamint a kötelező jelenléti és leadási feltételek teljesítése esetén számítható ki. A teljesítéshez a súlyozott átlagnak is legalább 5,00-nek kell lennie. Nincs parciális vizsga. Pótkollokviumra csak a féléves kötelezettségek teljesítése után lehet jelentkezni; a sikeres projektek jegye ugyanabban a tanévben megmarad.			
AT: két, egyenként négyórás személyes találkozó a közzétett ütemezés szerint. Legalább egy teljes találkozón (4/8 óra, 50%) kötelező részt venni; ez feladatokkal vagy online részvétellel nem pótolható. A másik alkalomról való hiányzás nem igényel külön pótfeladatot; a tananyagot fel kell dolgozni, és a TC-feladatokat teljesíteni kell. Puszta jelenlétért nem jár pont.			
A TC1 (7. hét) és a TC2 (13. hét), a rövid bemutatóval együtt, kötelező; a leadás elmaradása kizárja a kollokviumot és a végső jegy kiszámítását. Az indokolt kiegészítést vagy pótlást írásban kell kérni a tutortól, és a 14. hétig teljesíteni. A folyamatos értékelés az intézményi platformon online is megszervezhető. Mindkét TC pontozása: fogalmak 30%, bizonyítékok és érvelés 30%, etika és korlátok 20%, bemutatás és hivatkozás 20%.			
A kötelező küszöbök elmaradása kizárja a vizsga- és pótvizsgaidőszaki értékelést, és a tevékenységek megismétlését teszi szükségessé. Az egészségügyi és egyéb rendkívüli kérelmekről a BBTE szabályzata szerint az illetékes testületek döntenek; szükséges intézeti tanácsi jóváhagyás esetén a kérelmet a szorgalmi időszakban kell benyújtani. A feltételeket és határidőket az első két héten ismertetjük.			
Tudományos tisztesség: önálló munka, APA 7 hivatkozás és adatvédelem szükséges. A generatív MI használatát fel kell tüntetni, és az csak a kari és oktatói feltételekkel megengedett. Csalás, csalási kísérlet és plágium esetén a 216/2025. szenátusi határozat 31. és 39–44. cikke alkalmazandó; a kizárás intézményi eljárásban történik, nem az oktató automatikus döntése. Más szabálytalanságok arányos intézkedést vonnak maguk után. A pótvizsgajogot az alkalmazandó határozat és szabályzat határozza meg.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok)

		SDG 16 – Béke, igazságosság és erős intézmények

								
								Nem alkalmazható
						X		

Kitöltés dátuma: 01.10.2026	Az előadó / tantárgyfelelős aláírása Dr. Rusu Dan Octavian, egyetemi adjunktus	A szemináriumvezető / tutor aláírása Dr. Rusu Dan Octavian, egyetemi adjunktus
Intézeti jóváhagyás dátuma: _____	Intézetigazgató Dr. Kotta Ibolya, egyetemi docens	_____
Távoktatási felelős	Dr. Kanyaró Kinga, egyetemi adjunktus	_____